

PORTILLA ETA OCIOKO MUINOA

DEFINIZIOA ETA IZAERA

Portilla/Zabalate mendilerroa eta Zanbrana bailara paisaia-unitatearen leku nagusia, historia-, identitate eta ondare balioengatik identifikatua, "Villa zaharrak" eta Portillako gazteluak eta Aisialdiko muinoan gorpuztutako Lanoseko gazteluak osatzen duten multzo monumentalaren inguruan kokatzen da. Mugaketa Ocio Urizaharra antiklinaren aurkako tolestura estuan oinarritu da, higadurak hustua, iparraldeko isurialdean Txulato mendilerroa osatzen duena. Zati txiki bat gehitu da, Ebroko bailararen unitatearen barruan sartuta (Zadorrarekin eta Ihudarekin bat egiten du), Portillako bailara txikia babesten duena.

Unitatean protagonista diren gazteluak Arabako garrantzitsuenetakoa dira, garrantzi handikoak Erdi Aroan, Ebro eta Inglares ibaietako pasabideak Nafarroako Erresumak Gaztelaren aurrean kontrolatzen dituelako. Portilla mendilerroko harkaitzetako batean duen kokapen estrategikoari esker, Erdi Aro baxu eta altuko gatazka leku bihurtu zen, nafar erregeen eta gaztelu-lautaden artean. Jada XIII. mendean Gaztelako koroara pasa zen, eta ondorengo mendetik, XIV. mendetik, gaztelua utzita dago. Portillako gaztelua Arabako lurralde historikoaren armarrarian irudikatuta dago.

Osagai negatibo gisa, konifero exotikoen espezieekin egindako baso-landaketa intentsiboak nabarmentzen dira ingurune bisual hurbilean.

Ahuleziak: Irisgarritasun handiko paisaia, ingurunearen izaera aldatuko lukeena.

Mehatxuak:

- Azpiegitura energetikoak, telekomunikaziokoak edo bestelakoak.
- Baso-landaketak handitzea.

Indarguneak: Arabako paisaia historikoa irudikatzen duen espazioa.

Aukerak: Araba Erdialdeko LPParen berrikuspenak indarrean dauden babes-eremuen berrikuspena erraztu dezake.

PKH zuzendaria: Paisaia oro har kontserbatzea eta hobetzea

Ekintza nagusiak: naturaltasunean edo paisaiaren kalitatean aldaketa eragiten duen edozein eraldaketatik babesteko irudipean sailkatzea gomendatzen da, dagoeneko ezarrita dauden erabilerak kontuan hartuz eta ikusmen inpaktuak sortzen dituzten jarduerak edo azpiegiturak garatzea galaraziz.

- Baimendutako jarduketan baimenak (kontserbazioa eta hobekuntza, azpiegitura turistikoa, abeltzaintza estentsiboa) paisaia-inpakturik ez eragiteko baldintzapean jartzea, diseinuaren beraren ondorioz, edo paisaia integraziorako neurri egokiak hartzearen ondorioz. Eraiki nahi den lurraldeko kanon tradizionalak beteko dituen eraikuntzaren diseinua, tipologia tradizionalei jarraituz, hala bolumetriei, materialei, akaberei eta elementu arkitektonikoen antolamenduari dagokienez.

- Paisaiaren berezitasunarekin bat ez datozen elementuak instalatzeko baimenik ez ematea.
- Paisaiaren egungo dinamika aldatzen duten jarduerak ez baimentzea.

Edozein jarduera berri oharkabean igaro beharko litzateke ohiko eraikuntza-osagaien artean, eta formak eta egiturak aldian-aldian errepikatzea saihestu beharko litzateke.

Paisaia babesteko eta kudeatzeko behar dituzten ekintzak **kontserbatzeko eta haien balioa nabarmentzeko** formulatutako PKH erabakigarrienak honako hauek dira:

- Paisaia naturalaren kontserbazioa sustatzea, hori mantentzea beharrezkoa baita PU paisaiarako. Oro har, formazio berezien paisaia-babesa sustatzea proposatzen da, baita ibaiertzak eta ur-xafak ere.
- Ikusmen-hauskortasun handia dutelako mugatutako kokaguneak kontserbatzea.

Baso-landaketei dagokienez, hobetzeko, neurriak ezarri behar dira haien irregulartasuna zalanztan jartzeko, eta ekotonoak garatu behar dira ertzetan, zuhaitz-erreserbako eremu perimetralak gidatzeko, espezie autoktonoak egon daitezen, eta horietan lehentasuna eman behar zaie modu irregularrean kokatzeari eta masak garatzeari. Neurri horiek kontuan hartu beharko lukete errendimendua galtzeagatik konpentsazio ekonomikoa. Zerga-tasak murriztuz edo laguntzak emanez.

Hauek dira PUn eraikitako paisaiarako formulatutako PKH erabakigarrienak:

- Ondare-balio historiko edo sinbolikoa duten osagai guztien kultura-ondarea kontserbatzea eta balioestea, oro har.

